

Příloha
Školního vzdělávacího programu
Základní školy a mateřské školy
ANGEL v Praze 12
pro přípravnou třídu

Pojďte s námi
„Začít spolu“

Zpracovaný podle RVP PV

Přípravná třída

1. Charakteristika vzdělávacího programu

Hlavním vzdělávacím cílem přípravné třídy je všestranný rozvoj každého dítěte a především jeho fyzická a psychická připravenost na vstup do 1. třídy. Učitelka dbá na to, aby rozvíjel každého jedince podle jeho potřeb.

Program se zejména zaměřuje na rozvoj hrubé a jemné motoriky, ale i osobnostních vlastností dítěte. Nutností je připravit dětskou ruku na psaní. K tomu se využívají různé činnosti na rozvoj grafomotoriky a vizuomotorické koordinace, uvolňovací cvičení a grafomotorické listy, kde dítě ruku uvolňuje a postupně zpřesňuje a cíleně koordinuje pohyb ruky. Hrubou motoriku zdokonaluje zejména při různých pohybových aktivitách, hudebně pohybových činnostech a dalších aktivitách.

Učitelka se zaměřuje také na rozvoj zrakové a sluchové percepce, rozvoj řeči a vyjadřovacích schopností.

Na rozvoji kognitivních schopností učitelka mimo jiné pracuje s Feursteinovou metodou Instrumentálního obohacování. Metoda je založena na zprostředkování stále náročnějších úkolů, sestavených do cvičných sešitů – instrumentů. Pracujeme s instrumentem Uspořádání bodů a Orientace v prostoru.

K rozvoji početních představ a objevování matematiky využíváme také matematické principy profesora Hejného.

Dítě si také osvojuje poznatky zábavnou formou pomocí různých didaktických her a činností. Rozvoj osobnostních vlastností zajišťuje pedagog nabídkou osobnostních a sociálních her. Při těchto aktivitách se dále rozvíjí vztahy mezi dětmi, ale i mezi dětmi a pedagogem a dalšími možnými pracovníky. K posilování mezilidských vztahů slouží také práce ve dvojicích či skupinách, kde mají děti možnost se učit spolupracovat, kooperovat, tolerovat druhého atd.

Ve výuce pedagog využívá zprostředkované učení, dále konkrétnosti, názornosti, aktivity dětí a vše přizpůsobuje zejména přiměřenosti věku a individualitě každého dítěte.

2. Podmínky a organizace vzdělávání

2.1 Životospráva žáků

Stravování a pitný režim žáků zajišťují rodiče žáků, škola pro to vytváří časové a prostorové podmínky žáků. Pitný režim dětí není časově vymezen, učitelka dbá na jeho přiměřené provádění. Svačina žáků je v době velké svačtinové přestávky.

Oběd mohou rodiče žáků zajistit ve školní jídelně, pokud je žák přihlášen do školní družiny, pak škola zajišťuje dozor nad žákem při cestě do jídelny, při obědě a při cestě z jídelny zpět do školní družiny.

2.2 Prostorové podmínky

Žáci přípravné třídy mají k dispozici svoji vybavenou třídu, dále šatnu a sociální vybavení školy. Dle rozvrhu a s dozorem učitelky mohou využívat další prostory školy, zejména tělocvičnu, hřiště, terasu apod.

2.3 Věcné vybavení

Učebna přípravné třídy je vybavena nábytkem pro výuku (lavice, stolky, židle) přiměřeným věku žáků, dále kobercem pro jiné činnosti. Ve třídě je také další nábytek pro uložení materiálu a pomůcek, nástěnka, tabule, CD přehrávač a jiný drobný inventář.

2.4 Psychosociální podmínky

Vzdělávání je individualizované a má intervenční, popř. korektivní charakter. Vzdělávací program trvá jeden rok.

Žákům je trvale vytvářeno klidné a příjemné prostředí. Přípravná třída je umístěna v přízemí budovy 1.stupně. Ve třídě vzhledem k jinému režimu není zvonění na začátku a konci výuky. Žáci jsou pod stálým dohledem učitelky, příp. jiné dospělé osoby (pedagog. zaměstnanec školy). Učitelka předchází různými opatřeními úrazu žáků v rámci pravidel ochrany zdraví. Žáci pracují zpravidla v kolektivu ostatních žáků, učitelka dbá na individuální přístup ke každému žáku, přiměřeně jeho schopnostem, příp. nadání či postižení, k žákům se chová vlídně, ale důsledně.

2.5 Organizace

Počet žáků ve třídě je 7-15. O zařazení žáka do přípravné třídy rozhoduje ředitel školy na základě žádosti rodičů a doporučení pedagogicko-psychologické poradny (v souladu s platnou legislativou).

Výuka v přípravné třídě začíná 8.15 hod. a končí v 11.55. Podrobnosti stanovuje Řád přípravné třídy jako součást Organizačního řádu školy.

Výuka je členěna do bloků probíraného učiva a přiměřeně k výkonům žáků, řídí se rámcovým týdenním rozvrhem. Základem je organizovaná činnost dětí – ranní kruh, didaktické hry, práce s pracovními sešity, pracovními listy, relaxační a protahovací cvičení, pohybové a hudebně pohybové hry, činnosti rozvíjející hudební schopnosti, různé výtvarné techniky, práce s přírodními i nepřírodními materiály.

2.6 Speciálně pedagogická péče

Speciálně pedagogickou péči garantuje Pedagogicko-psychologická poradna, příp. jiná odborná pracoviště. Vyšetření a další pomoc vyšetřeným žákům se poskytuje na žádost rodičů v poradně či ve škole. Škola bude při výuce vycházet z doporučení poradny formou různých vyrovnávacích a podpůrných opatření (individuální přístup, vhodné metodické postupy, kompenzační pomůcky, příp. asistent pedagoga).

2.7 Personální zajištění

Výuku v přípravné třídě zajišťuje učitelka přímo podřízená zástupkyni pro 1.stupeň školy. Spolupracuje s dalšími zaměstnanci školy, vyučujícími 1. ročníku, školním psychologem. Pobyť ve školní družině zajišťuje vychovatelka školní družiny.

2.8 Spolupráce s rodiči

Spolupráce s rodiči je nezbytnou formou práce učitelky v přípravné třídě. Měla by být pravidelná a mít ustálenou podobu (ústní komunikace při přebírání a předávání žáka, třídní schůzky, písemná komunikace prostřednictvím deníku žáka apod.). Komunikace by měla být vstřícná, věcná a jasná.

2.9 Evaluace

Žáci přípravné třídy nejsou hodnoceni způsobem běžným na základní škole (stupně hodnocení prospěchu a chování, výchovná opatření apod.). Je kladen důraz na pozitivní motivaci a průběžné sledování a hodnocení individuálního vzdělávacího pokroku. Učitelka provádí vstupní, průběžnou a výstupní diagnostiku žáka, při níž sleduje, popisuje a vyhodnocuje rozvoj žákovy osobnosti a jeho vzdělávací pokroky. Dle získaných poznatků navrhuje a v průběhu přípravné třídy realizuje potřebná pedagogická opatření. Hlavním nástrojem diagnostikování je pravidelně zpracovávaný záznamový arch (vzor viz níže). Mezi další diagnostické metody patří pozorování žáka, rozhovor, analýza žákových prací, didaktické hry a projekty. Každý žák má své portfolio, ve kterém učitelka shromažďuje jeho vytvořené práce.

Pedagogické závěry zpracovává učitelka přípravné třídy do závěrečného hodnocení, které předá rodičům a v kopii ji ukládá k žákově dokumentaci. Ta bude předána škole, v níž žák nastoupí do 1.ročníku.

Učitelka dbá také na autoevaluaci žáků, vhodným a přiměřeným způsobem je vede k tomu, aby se učili hodnotit výsledky své práce.

3. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je rozdělen do 10 integrovaných měsíčních bloků, které jsou dále strukturovány podle jednotlivých vzdělávacích oblastí Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (Dítě a jeho psychika; Dítě a jeho psychika; Dítě a ten druhý; Dítě a společnost; Dítě a svět). Každý blok má své téma vycházející z koloběhu roku (vyjádřené názvem písně) a dále dílčí podtémata, vše rozpracované do konkrétního učiva, které vede k formování konkrétních kompetencí žáků.

Dle jednotlivých bloků bude dále plánována konkrétní činnost učitele odvíjející se od individuálních pokroků žáků. Bude věnováno dostatečné množství času opakování jednotlivých aktivit vedoucích k upevnování poznatků a dovedností u každého žáka.

Vzdělávací oblast	Klíčové kompetence Očekávané výstupy	Okruhy činností
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší části těla - klade otázky a hledá na ně odpovědi - poznává rozdíly a porovnává sebe se svým okolím 	Činnosti zaměřené na poznávání lidského těla Pohybové hry ve vztahu k tělu
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> - používá smyslů při poznávání okolí - popíše členy své rodiny a pojmenuje jejich povolání a zájmy - naslouchá promluvě ostatních - dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady - samostatně pracuje bez rodičů a ovládá své emoce 	Smyslové hry Činnosti zaměřené na rozvoj všech smyslů Hry na téma rodina, diskuse nad obrázky Ranní kruh Společenské hry
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje a respektuje domluvená pravidla - ve skupině či dvojici reaguje na potřeby ostatních - spolu s ostatními pracuje na zadaném úkolu - pomůže s vypracováním úkolu ve skupině, dvojici 	Společenské hry Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> - akceptuje role ve společenství – škola, třída, rodina - podílí se na práci v kolektivu - rozpozná jednotlivá řemesla 	Příběhy Dramatizace Adaptační hry Pantomima
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje významné objekty v okolí - orientuje se v prostředí školy - řekne adresu svého bydliště - uvede, kde se nachází škola 	Vycházky Pozorování blízkého okolí

Říjen

Téma: Podzime, pěkně tě prosíme Podtéma: Podzimní příroda, barvy, počasí

Vzdělávací oblast	Klíčové kompetence Očekávané výstupy	Okruhy činností
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje věci kolem sebe pomocí všech smyslů (zvuky, tvary, vůně, chutě)	Vycházky Porovnávání přírodních materiálů z hlediska všech smyslů
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none">- popíše svými slovy skutečnou situaci, obrázků- rozlišuje rozdíly mezi danými předměty a třídí je (velikost, barva, tvar, materiál)	Obrázky různých situací, počasí, přírody Pracovní listy Porovnávání zdánlivě stejných věcí na obrázku
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none">- chová se podle základních společenských pravidel (pozdraví, požádá, poděkuje, omluví se)	Dramatické scénky běžných životních situací
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none">- dodržuje pravidla her a jiných činností, nepodvádí (hraje fair)	Skupinové a společenské hry
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none">- pojmenuje proměny podzimního počasí- pojmenuje a ukáže charakteristické barvy podzimu	Ranní kruh Rozhovor Omalovánky Pobyt v přírodě

Listopad

Téma: Listopad, lísteček mi na dlaň spad Podtéma: Proměny přírody, zdraví a osobní hygiena

Vzdělávací oblast	Klíčové kompetence Očekávané výstupy	Okruhy činností
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none">- samostatně zvládá sebeobslužné činnosti (osobní hygiena, stolování, oblékání, obouvání apod.)- během sezení i pohybu dodržuje zásady správného držení těla	Jednoduché sebeobslužné činnosti Základy stolování Zdravotní cviky
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none">- v knihách sleduje očima obrázky a text zleva doprava- udrží pozornost po dobu činnosti	Obrázkové příběhy Pracovní listy Hry na rozvoj koncentrace a pozornosti Kolektivní a společenské

	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá své emoce při neúspěchu - postupuje podle pokynů 	hry
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje ostatní děti, dělí se s nimi o hračky, pomůcky 	Četba, poslech pohádek a příběhů
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> - zaujme postoj k nežádoucímu chování (ubližování, agresivita,...) 	Aktivity umožňující rozlišit mravní hodnoty
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none"> - chrání životní prostředí (třídí odpad, stará se o pořádek a čistotu v okolí školy) 	Výrobky z odpadového materiálu Ekohry

Prosinec

Téma: Veselé vánoční hody
Podtéma: Adventní čas, kouzelné Vánoce

Vzdělávací oblast	Klíčové kompetence Očekávané výstupy	Okruhy činností
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> - zopakuje pohyby dle vzoru (po učiteli, jiném žákovi) - dýchá do bránice - nadechuje se v logických pauzách vycházejících z textu - užívá jednoduché taneční kroky 	Protahovací a relaxační cvičení (skok na jedné noze, na obou, přeskoky, poskoky) Dechová průprava a cvičení Hudebně pohybové činnosti
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> - přednese, zazpívá naučené texty - samostatně vystupuje před známým kolektivem - spočítá počet prvků do pěti 	Říkanky, písničky, koledy Rozpočítadla Hry s čísly
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá přání druhých, vychází jim vstříc, chová se ohleduplně k slabšímu, nabídne mu pomoc 	Dramatizace vhodných situací Sociální hry
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> - popíše některé české vánoční tradice a zvyky 	Praktická ukázka zvyků Zdobení stromečku, třídy
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none"> - popíše změny v obci ve vztahu s přicházejícími Vánoce 	Vycházky Návštěva muzea Betlémů, vánoční obchody

Leden

Téma: Sníh, padá sníh
Podtéma: Zimní radovánky, věci kolem nás

Vzdělávací oblast	Klíčové kompetence Očekávané výstupy	Okruhy činností
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none">- pohybuje se na sněhu i na ledu ohleduplně k sobě i k ostatním- svým chováním neohrožuje ostatní děti- bezpečně manipuluje s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami	Aktivity v přírodě (vycházky, bobování, hry na sněhu) Jednoduché úkony s předměty denní potřeby a pomůckami
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none">- dokáže vést stopu tužky- napodobí a pojmenuje základní geometrické obrazce, různé tvary a čísla- spočítá počet prvků v rozsahu do deseti	Skládání osob, zvířat a věcí z geometrických tvarů Grafomotorické cviky Číselné pracovní listy
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none">- řeší konflikt dohodou- obhajuje své postoje a názory	Spontánní hra Přirozené i modelové situace
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none">- zachází šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby	Výtvarné činnosti Společenské hry Spontánní hra
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none">- ví, kam se obrátit v situacích ohrožujících zdraví (zná čísla první pomoci)- rozezná situace, kde je zapotřebí zavolat záchrannou službu, policii, hasiče	Námětové hry Rozhovor Ukázky situací ohrožujících zdraví

Únor

Téma: Já jsem muzikant
Podtéma: Mám se rád, dopravní prostředky

Vzdělávací oblast	Klíčové kompetence Očekávané výstupy	Okruhy činností
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none">- zvládá koordinaci ruky a oka- používá grafický výtvarný materiál dle	Puzzle, navlékání korálků, stavebnice Pracovní listy Grafomotorické činnosti

	zadání - drží správně tužku, nepřetáčí papír	
Dítě a jeho psychika	- samostatně a smysluplně vyjádří své myšlenky, potřeby a nápady - zaujme postoj k dané situaci, patřičně reaguje na nebezpečí	Dramatizace situací běžného života Převyprávění příběhu Uměle vytvořené situace
Dítě a ten druhý	- respektuje svá práva i práva druhých	Běžné činnosti Spontánní hry Příběhy s etickým obsahem
Dítě a společnost	- dodržuje základní pravidla silničního provozu - své dojmy, pocity, postoje vytváří hudbou, pohybem či výtvarně	Rozhovor Spontánní hry Praktické činnosti
Dítě a svět	- pojmenuje dopravní prostředky - rozezná základní dopravní značky - chová se bezpečně v dopravních situacích - určí, které činnosti ohrožují životní prostředí a které mu naopak prospívají	Hry s dopravní tematikou Pracovní listy Pobyt venku

Březen

**Téma: Červená modrá fiala
 Podtéma: Jaro a Velikonoce**

Vzdělávací oblast	Klíčové kompetence Očekávané výstupy	Okruhy činností
Dítě a jeho tělo	- hodí a chytne míč - vyjádří rytmus pohybem - stříhá podle předlohy - lepí jednotlivé díly	Míčové hry Hra na tělo Hudebně pohybové hry a tance Vystřihovánky
Dítě a jeho psychika	- vymyslí jednoduchý rým - recituje krátké jazykové a literární útvary - správně vyslovuje obtížné shluky hlásek (sykavky, r,ř)	Básničky Říkanky Rozpočítadla
	- komunikuje a spolupracuje	Komunikační aktivity

Dítě a ten druhý	s ostatními dětmi	Kooperativní hry
Dítě a společnost	- pojmenuje základní velikonoční tradice a zvyky	Různé techniky zdobení vajíček Rozhovory Příběhy s velikonoční tematikou
Dítě a svět	- rozdělí plody na ovoce a zeleninu a pojmenuje je - popíše změny v přírodě – příchod jara	Práce s obrázky Omalovánky Pozorování změn přírody

Duben

Téma: Když jsem já sloužil Podtéma: Naše zvířata a mlád'ata

Vzdělávací oblast	Klíčové kompetence Očekávané výstupy	Okruhy činností
Dítě a jeho tělo	- dokáže se orientovat v prostoru (vpravo, vlevo, dole, nahoře apod.) - modeluje podle svých získaných zkušeností a své představivosti	Pracovní listy Pohybové hry Modelování zvířat
Dítě a jeho psychika	- vysloví a obhájí svůj názor - hledá možná řešení	Problémové vyučování (Co by, kdyby) Hádky a rébusy
Dítě a ten druhý	- pomáhá svým spolužákům - požádá o pomoc	Veškeré aktivity
Dítě a společnost	- řekne, čím jsou hospodářská zvířata prospěšná pro člověka - převypráví pohádku, příběh a určí kladné a záporné postavy příběhu	Práce s obrázky, videozáznamy Pozorování zvířat Pohádky ze světa zvířat
Dítě a svět	- napodobí a rozliší hlasy zvířat - chová se obezřetně při kontaktu se zvířaty	Sluchové hry Rozhovor

Květen

Téma: Pět minut v Africe Podtéma: Nejsme sami na světě a cizokrajná zvířata

Vzdělávací oblast	Klíčové kompetence Očekávané výstupy	Okruhy činností
	- samostatně se připraví na	Příprava na činnosti

Dítě a jeho tělo	činnost, uklidí po sobě pomůcky a hračky, udržuje pořádek	Práce na zahradě Úklidové práce
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže se přizpůsobit konkrétní činnosti a situaci - vytleská a spočítá slabiky slov - tvoří ke slovům synonyma a antonyma 	Kooperativní hry Práce ve dvojicích Skupinová činnost Práce se slovy
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> - jedná s druhým jako sobě rovným, přestože je každý jiný (různý původ, vzhled, tradice) 	Hry a činnosti s tématem jiných národů
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> - chová se zdvořile a ohleduplně k lidem jiných kultur - vyjádří nesouhlas s nežádoucím chováním ve společnosti 	Sociální hry
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady různých národů a kultur - pojmenuje, rozezná cizokrajná zvířata 	Audiovizuální pomůcky Rozhovor Práce s knihami

Červen

Téma: Já s písničkou jdu jako ptáček
Podtéma: Čas a kultura

Vzdělávací oblast	Klíčové kompetence Očekávané výstupy	Okruhy činností
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s drobnými předměty a pomůckami - hraje na doprovodné hudební nástroje 	Činnosti na rozvoj jemné motoriky (rozstříhané obrázky, hry s kostkami, mozaiky) Hra na Orffovy nástroje
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> - správně užívá časových pojmů (dříve, později, zítra, dnes, včera atd.) - rozezná počáteční a koncové hlásky slov 	Rozhovor Práce s kalendářem Hry se slovy
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> - akceptuje názor druhého - adekvátně řeší problémové situace ve vztazích se spolužáky 	Hry a činnosti vedoucí k ohleduplnosti a ke schopnosti vyřešit vzájemný spor

Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje pravidla slušného chování při kulturních akcích - vyjádří své zážitky 	Rozhovor Exkurze Kulturní akce
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none"> - účastní se v rámci školy kulturních akcí v obci i okolí - na základě obrázků (reálných situací) rozhodne, zda dané aktivity škodí životnímu prostředí či ne 	Výlety Výstavy a další akce Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, encyklopediemi Kognitivní činnosti

4. Záznamový arch (vzor)

Záznamový arch pro sledování a hodnocení rozvoje a učení dítěte v přípravné třídě základní školy (podklad pro cílenou podporu vzdělávacích pokroků dítěte z pohledu jeho školní způsobilosti)

Jméno dítěte:

Datum narození:

Data jednotlivých záznamů:

Jméno učitelky:

Dítě **navštěvovalo** – **nenavštěvovalo** mateřskou školu

Dítě **má** – **nemá** odloženou školní docházku

Kdy a jak záznamový arch používat

Dítě, které absolvuje přípravnou třídu základní školy, by mělo být na takové úrovni svého rozvoje a učení, aby bylo způsobilé zvládat s uspokojením život ve školním prostředí, dorozumět se v českém jazyce, bez vážnějších problémů zvládat školní práci a strukturované učení. V přípravné třídě je zapotřebí zaměřit se zejména na tyto oblasti a podporovat rozvoj dovedností, jejichž osvojení dítěti školní začátky usnadní.

Záznamový arch umožňuje sledovat **deset základních dovedností**. Jsou formulovány v podobě očekávaných výstupů, k nimž by vzdělávání v přípravné třídě mělo směřovat. Nejsou to výstupy povinné, ale pouze orientační, jichž každé dítě může dosahovat v jiné kvalitě či v jiné úrovni dokonalosti, dle svých osobních dispozic a možností. **Tyto výstupy jsou však určující pro pedagogické úsilí učitelky, která by se měla snažit poskytnout každému dítěti takovou podporu a pomoc, aby dosáhlo maxima svých individuálních možností.**

Záznamový arch může sloužit ke zjištění toho, na jaké úrovni rozvoje a učení je dítě při vstupu do přípravné třídy (jeho pomocí můžeme provést **základní vstupní diagnostiku dítěte** a spolehlivěji rozpoznat jeho konkrétní vzdělávací potřeby). V průběhu školního roku pak může sloužit učitelce k **postupnému sledování vzdělávacích pokroků dítěte** a ověřování toho, zda a v jaké míře si dítě sledované dovednosti osvojuje či nikoli. Dle zjištění pak učitelka v rámci individuálního vzdělávacího plánu upravuje vzdělávací nabídku.

Záznamový arch postačuje pro čtyři záznamy (má sloupce I. – IV.). Rubriku pro **poznámky u jednotlivých dovedností** lze využít tehdy, má-li dítě v konkrétní dovednosti vážnější problémy a potřebuje-li výraznější intervenci. Tuto rubriku může učitelka využít také k upřesnění zápisu, popř. k uvedení jiných důležitých skutečností, které se zjištěním souvisejí.

Prostor pro **pracovní poznámky** (na poslední straně archu) učitelka využije pro závěry z jednotlivých etap, kdy hodnotí vzdělávací pokroky dítěte. Zapisuje zde konkrétní podněty pro pedagogickou práci do další etapy a zároveň zhodnotí i konkrétní pedagogická opatření, která byla uskutečněna (zda a nakolik byla či nebyla opatření či intervence účinná). Má tak možnost získávat **průběžně zpětnou vazbu** a podle toho následně plánovat, usměrňovat či korigovat svoje další vzdělávací kroky.

Při práci s archem zapisujeme v příslušném sloupci k jednotlivým dovednostem, na jaké úrovni ji dítě zvládá. **Hodnotíme podle stupnice 1 – 4.** Pokud nemáme dostatek podnětů k tomu, abychom úroveň určité dovednosti zhodnotili, zapíšeme **N** (např. u dítěte, které se dostatečně neprojevuje, dosud mluví špatně česky apod.). V další etapě se pak pokusíme skutečnost zjistit a údaj doplnit.

Stupnice pro hodnocení dítěte v jednotlivých dovednostech (způsobilostech):

- 1 – dosud nezvládá (má vážnější obtíže)**
- 2 – zvládá s vynaložením maximálního úsilí**
- 3 – přetrvávají problémy (občasné, dílčí)**
- 4 – zvládá spolehlivě, bezpečně**
- N – není hodnoceno (nelze říci, neprojevuje se)**

1. Praktická samostatnost (fyzický rozvoj a pohybová koordinace, sebeobsluha)

<i>Pozorování</i>	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>Poznámky</i>
· je dostatečně fyzicky vyspělé					
· jeho pohyby jsou koordinované (hází a chytá míč, udrží rovnováhu na jedné noze, běhá, skáče, v běžném prostředí se pohybuje bezpečně)					
· samostatně se obléká					
· je samostatné při jídle					
· je samostatné při zvládání pravidelných denních úkonů osobní hygieny					
· udržuje kolem sebe pořádek (je schopné samostatně připravit či uklidit pomůcky, srovnat hračky apod.)					
· dovede si samo poradit s běžnými problémy (např. uklidí po sobě papír od sušenky, nalije si nápoj, utře rozlité čaje, zalije květiny apod.)					
· dokáže se postarat o své věci					

2. Sociální informovanost (orientace v prostředí, v okolním světě i v praktickém životě)

<i>Pozorování</i>	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>Poznámky</i>
· vyzná se ve svém okolí (ví, kde bydlí, kam chodí do školky aj.)					
· rozumí běžným okolnostem, dějům, jevům, situacím, s nimiž se setkává (má základní poznatky o světě přírody i o životě lidí)					

· ve známém prostředí se pohybuje a vystupuje samostatně					
· s pomocí dospělého se dovede zorientovat v novém prostředí					
· dovede vyřídit drobný vzkaz					
· dokáže si vhodně říci o to, co potřebuje					
· odhadne nebezpečnou situaci, neriskuje					

3. Citová samostatnost (emoční stabilita, schopnost kontrolovat a řídit své chování)

<i>Pozorování</i>	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>Poznámky</i>
· zvládá odloučení od rodičů (po určitou část dne)					
vystupuje samostatně, má svůj názor, dokáže vyjádřit souhlas i nesouhlas					
· projevuje se jako emočně stálé, bez výrazných výkyvů nálad					
reaguje přiměřeně na drobný neúspěch					
dovede odložit přání na pozdější dobu					
· dovede se přizpůsobit konkrétní činnosti či situaci					

4. Sociální samostatnost (soužití s vrstevníky, uplatnění se ve skupině vrstevníků, komunikace, spolupráce, spolupodílení se)

<i>Pozorování</i>	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>Poznámky</i>
· uplatňuje základní společenská pravidla (umí pozdravit, požádat, poděkovat, omluvit se)					
dovede se vcítit do potřeb druhého dítěte					
dokáže vyslovit a obhajovat svůj názor					
dokáže vyjednávat a dohodnout se					
dovede se zapojit do práce ve skupině, bez projevů prosazování se či naopak nezúčastnění se					
· komunikuje a spolupracuje s ostatními dětmi					
· při skupinových činnostech se snaží přispět svým podílem					
· pokud jsou dány pokyny, je srozuměno se jimi řídit					

5. Výslovnost, gramatická správnost řeči, slovní zásoba, úroveň komunikace

<i>Pozorování</i>	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>Poznámky</i>
vyslovuje správně všechny hlásky					
· mluví ve větách, dovede vyprávět příběh, popsat situaci apod.					
· mluví gramaticky správně (tj. užívá správně rod, číslo, čas, tvarů, slov, předložky aj.)					
· rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v prostředí					
· má bohatou slovní zásobu konkrétních pojmů					
· rozumí pojmům vyjadřujícím časoprostorovou orientaci (např. nad, pod, dole, nahoře, dlouhý, krátký, malý, velký, těžký, lehký, dříve, později, včera, dnes atd.)					
· užívá správně uvedených časoprostorových pojmů					
zná bezpečně pojmosloví tvarů (kruh, čtverec, trojúhelník atd.) a správně jich užívá					
· dokáže správně pojmenovat barvy					
· běžně komunikuje s dětmi i dospělými, je schopno dialogu, v komunikaci si je jisté (nevyskytují se pravidelná nedorozumění)					

6. Lateralita ruky, koordinace ruky a oka, držení tužky

<i>Pozorování</i>	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>Poznámky</i>
· upřednostňuje užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje					
· je zručné při zacházení s předměty, hračkami, pomůckami a nástroji (pracuje se stavebnicemi, modeluje, stříhá, kreslí apod.)					
· tužku drží správně, tj. třemi prsty, s uvolněným zápěstím					
· dokáže vést stopu tužky a napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary (popř. písmena)					

7. Diferencované vnímání (sluchová a zraková analýza a syntéza)

<i>Pozorování</i>	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>Poznámky</i>
· rozlišuje podstatné znaky předmětů (rozlišuje barvy, tvary, figuru a pozadí)					
· rozlišuje zvuky (slyší hlásku ve slově)					
· dovede pracovat se strukturou slov (zvládá hrát slovní fotbal, odebere počáteční či konečnou hlásku ve slově, dovede vytleskat slabiky ve slově)					
· dokáže najít rozdíly mezi dvěma obrázky či mezi dvěma podobnými slovy					
· dovede složit obrázek z několika tvarů a slovo z několika slabik					
· postřehne změny ve svém okolí					

8. Logické a myšlenkové operace (porovnávání, třídění, řazení, číselné představy, řešení problémů)

<i>Pozorování</i>	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>Poznámky</i>
· dovede porovnávat vlastnosti předmětů (velikost, tvar aj.)					
· dovede třídít předměty dle daného kritéria (roztřídí korálky do skupin podle barvy, tvaru, velikosti)					
· dovede seřadit předměty podle velikosti vzestupně i sestupně (např. pastelky)					
· vyjmenuje číselnou řadu a spočítá počet prvků v rozsahu do pěti (deseti)					
· přemýšlí, uvažuje (odpovídá na položené otázky, řeší jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy)					

9. Záměrná pozornost, úmyslná paměť pro učení

<i>Pozorování</i>	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>Poznámky</i>
· dovede soustředit pozornost na činnost po určitou dobu (cca 10 – 15 min.), neodbíhá od nich					
· soustředí se i na ty činnosti, které pro ně nejsou aktuálně zajímavé (které mu byly zadány)					

· dokáže si záměrně zapamatovat, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si to po přiměřené době vybavit a reprodukovat					
---	--	--	--	--	--

10. Pracovní chování, soustředěná pracovní (učební) činnost, záměrné učení

<i>Pozorování</i>	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>Poznámky</i>
dokáže přijmout úkol či povinnost					
· dokáže postupovat podle pokynů					
· zadaným činnostem se věnuje soustředěně, neodbíhá k jiným, dokáže vyvinout úsilí k jejich dokončení					
· dovede odlišit hru od systematické práce					
· „nechá“ se získat pro záměrné učení					
· neruší v práci ostatní					

Pracovní poznámky učitelky – závěry z jednotlivých etap hodnocení

Datum záznamu	Aktuální vzdělávací potřeby dítěte a závěry pro pedagogickou práci v další etapě